

певне навантаження. У кінці гри студентів розподіляють на подіумі (1-3 місце) з феєрверками і оплесками.

Так, наприклад, у ході проведення занять із «Психології творчості та обдарованості» було запропоновано тестові завдання щодо знань з історії розвитку даного предмета, відомих науковців, які здійснили внесок у розвиток даної галузі знань, концептуальних підходів структури обдарованості, класифікації здібностей, детермінантів розвитку талантів тощо.

У ході вивчення «Експериментальної психології» студенти за допомогою створення віртуальної дошки Linoit створюють файли, стікери із змодельованими психологічними експериментами, пропонують фото, відео згідно етапів проведення власного дослідження. Студенти можуть взаємодіяти на різних дошках або навіть на спільній, організованій в один віртуальний стіл, це творчий простір для спільної роботи з будь-якими матеріалами, завданнями, проєктами.

При проведенні занять із «Психології спілкування» через онлайн-платформи є можливість проводити тренінгові заняття, спрямовані на розвиток психологічних якостей та їх корекцію. Відеозв'язок дозволяє досягнути комунікативних ефектів емпатичного слухання, рефлексії, розуміння тощо.

Висновки на основі цього дослідження і перспективи подальших розвідок. Застосування дистанційного навчання вимагає підбір сучасних та ефективних інформаційних ресурсів, шляхів оптимізації навчального процесу, використання відеолекцій, майстер класів та інших освітніх платформ.

Література

1. Положення про дистанційне навчання. URL: <https://dl.tntu.edu.ua/content.php?cid=5129>.
2. <https://kultart.lnu.edu.ua/news/top-10-resursiv-dlya-samostiynoyi-rozrobky-onlayn-testiv-abo-anketuvannya>.

УДК 001.9

Перунов Р.О.

вчитель фізики та інформатики Рогачинського НВК
«ЗНЗ I-III ступенів-ДНЗ»
perunov_ro@rogachun.edu.te.ua

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ STEAM У СІЛЬСЬКІЙ ШКОЛІ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Дітей потрібно готувати до майбутнього, яке кожен день змінюється. Необхідно знати, які технології вже розвиваються, щоб адаптувати систему освіти.

Метою вчителя, на мою думку, має бути формування в учнів компетенцій, які є ключовими, щоб бути затребуваним фахівцем із високотехнологічного виробництва, з біо- та нанотехнологій, знавцем робототехніки. В цьому і полягає місія STEM-освіти — спільними зусиллями змінити технології навчання, зробити освітні інновації доступними для учнівської молоді вже сьогодні.

Рекомендацією 2018/0008 (NLE) Європейського Парламенту та Ради ЄС 17 січня 2018 року схвалено оновлену редакцію ключових компетентностей для навчання впродовж життя [1]. Закон України «Про освіту» [2] передбачає формування STEAM-компетентностей, зокрема: математичну компетентність, компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, культурна компетентність. Також передбачено формування STEAM-компетентностей у методичних рекомендаціях про викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2020/2021 навчальному році [3], концепції розвитку stem-освіти до 2027 року [4].

STEAM-освіта це:

1. інтеграція;
2. проектна діяльність;
3. формування ключових компетентностей;
4. профорієнтація.

У вересні 2015 року у Нью-Йорку на Саміті ООН до 2030 року затверджено 17 цілей сталого розвитку [5]. Слід звернути увагу на завдання та індикатори:

□ Ціль 4 – забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх;

Серед конкретних кроків для досягнення цієї ЦСР можна виділити доступність, сучасні умови навчання, включаючи інклюзивне, на основі інноваційних підходів. Збільшення частки сільських денних загальноосвітніх навчальних закладів, що мають комп'ютерні програмні засоби навчання.

Ціль 9 – промисловість, інновації та інфраструктура;

Використання ланцюгів «освіта – наука – виробництво» та кластерного підходу за напрямками: розвиток інноваційної екосистеми; збільшення частки доданої вартості за витратами виробництва підприємств, які належать до високотехнологічного сектору переробної промисловості у загальній доданій вартості за витратами виробництва, %

Наприкінці 2019 року Україна отримала вперше результати дослідження PISA [6].

Хотілося б привернути увагу до таких рекомендацій щодо освітньої політики України за результатами PISA [6].

Підвищення успішності учнів / студентів у галузі читання, математики та природничо-наукових дисциплін.

Найвищі результати PISA мають країни, які встановлюють чіткі масштабні політичні цілі, відстежують результативність навчання учнів / студентів, інвестують у підготовку й професійний розвиток учителів / викладачів і допомагають закладам освіти із невисоким і середнім рівнями навчальних досягнень учнів / студентів.

Рекомендації у довгостроковій перспективі:

- розробити систему цільових показників ефективності функціонування різних типів закладів освіти, розташованих у різних типах місцевості;
- упровадити в практику закладів освіти нові методики й методи роботи з учнями / студентами із низьким соціально-економічним статусом.

Шляхи подолання браку ресурсів у закладах освіти України.

«Правильна політика фінансування закладів освіти має вирішальне значення для забезпечення якості, справедливості освіти та досягнення нею своїх цілей. Брак фінансових і матеріальних ресурсів — це проблема, що характерна не лише для України, а й для багатьох інших країн у світі. Інвестування в освіту підвищує соціальні й економічні результати країни, тому проблема задовільного фінансування освіти постає як одна з першочергових, що має знайти своє позитивне вирішення в Україні.»

Тому, **на мою думку**, потрібно проводити профорієнтаційні та інші заходи, які популяризують природничі науки, інженерні спеціальності, інновації, роботу над проектами, роботу в команді, вміння розподіляти обов'язки, домовлятися, планувати, прораховувати, виконувати та захищати проекти. Однак особливістю впровадження STEAM у сільській місцевості є те, що через недостатнє, а іноді і відсутнє, технічне забезпечення реалізація STEAM діяльності ускладнюється. Тому доводиться використовувати підручні матеріали. Також на допомогу у впровадженні STEAM рекомендую використання ресурсу <https://www.tinkercad.com/>, ознайомитись з описом мого досвіду впровадження STEAM у школі <https://naurok.com.ua/webinar/steam-dostupniy-dlya-vsikh-yak-organizuvati-cikavu-ta-bezpechnu-vzaemodiyu-shkolyariv?reg=true>. Щодо навчання в умовах пандемії, то довелось вносити корективи, особливо для демонстрації експериментів і виконання лабораторних робіт на уроках фізики <https://naurok.com.ua/webinar/eksperiment-u-distanciyному-navchanni-ta-onlayn-resursi-dlya-provedennya-laboratornih-robit-iz-fiziki>. Також зрозуміло, що кваліфікація вчителів у впровадженні STEAM має підвищуватись.

Отже, щоб зробити освітні інновації доступними для учнівської молоді вже сьогодні, особливо для учнівства сільських шкіл, **на мою думку**, потрібно:

1. Підвищувати кваліфікацію вчителів щодо даного напрямку.
2. Сприяти обміну досвідом, колаборації вчителів різних предметів, щоб вчителі не боялись впроваджувати проектну діяльність вже від початкової школи. Від ідей до втілення, від простих проектів до конкурсних робіт.
3. Проводити чи відвідувати офлайн/онлайн заходи.
4. Починати з онлайн ресурсів для роботи над STEAM-проектами вже сьогодні, хоч можливо ще відсутнє обладнання.
5. Покращувати матеріальні бази навчальних кабінетів.
6. Створювати STEAM-лабораторії в сільських школах.

Література

1. Рекомендація 2018/0008 (NLE) Європейського Парламенту та Ради ЄС 17 січня 2018 року схвалено оновлену редакцію ключових компетентностей для навчання впродовж життя. URL: https://ec.europa.eu/education/node_en
2. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

3. Методичні рекомендації про викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2020/2021 навчальному році. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-metodichnih-rekomendacij-pro-vikladannya-navchalnih-predmetiv-u-zakladah-zagalnoyi-serednoyi-osviti-u-20202021-navchalnomu-roci>

4. Концепція розвитку stem-освіти до 2027 року. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/uryad-uhvaliv-koncepciyu-rozvitku-stem-osviti-do-2027-roku>

5. Цілі Сталого Розвитку: Україна. URL: http://un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf

6. Національний звіт за результатами міжнародного дослідження якості освіти PISA-2018. URL: https://testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2019/12/PISA_2018_Report_UKR.pdf

Petrovič P.

PaedDr., PhD. PF KU v Ružomberku
Katedra špeciálnej a liečebnej pedagogiky
Inštitút Juraja Páleša v Levoči

PRÍČINY A SÚVISLOSTI RIZIKOVÉHO SPRÁVANIA ŽIAKA S LAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA V RÁMCI VÝCHOVNO-VZDELÁVACIEHO PROCESU V DEVIATOM ROČNÍKU ŠPECIÁLNEJ TRIEDY ZÁKLADNEJ ŠKOLY Z POHĽADU TRIEDNEHO UČITEĽA

Škola je prostredím, ktoré dáva priestor pre rozvoj rizikového správania (Juhásová, Debnáriková 2016). Ako uvádza M. Vagnerová (2005), problémy v oblasti správania je potrebné riešiť čo najskôr a na to je potrebné, aby učitelia dokázali odhadnúť podstatu a príčinu nežiaducich prejavov. Najmä pokiaľ platí tvrdenie, že žiak nezmení svoje správanie, ak je presvedčený, že mu prináša úžitok. Z tohto dôvodu predstavuje poznanie príčin a súvislostí vzniku rizikového správania žiakov významný výskumný problém.

Teoretické východiská

Pojem rizikové správanie je prezentovaný širokým obsahom, ktorý pokrýva rôzne typy poruchového správania od nenápadných signálov až po závažné prejavy (Juhásová, Debnáriková 2016). V Českej republike aj na Slovensku bolo zrealizovaných viacero výskumov (J. Vacek 2008; T. Baška, & P. Kolarčík 2009; P. Kolarčík, T. Baška, a A. Madarasová Gecková 2009; T. Baška, P. Kolarčík 2009; F. Lepík a kol. 2010; O. Skopal 2012; M. Dolejš, a O. Skopal 2014; M. Dolejš, O. Skopal, a J. Suchá 2014.), z výsledkov ktorých vyplýva, že medzi najčastejšie prejavy rizikového správania u adolescentov na Slovensku a v Českej republike patrí: užívanie psychoaktívnych látok (alkohol, tabak, marihuana), agresívne správanie a šikanovanie, krádeže, záškoláctvo a predčasné skúsenosti so sexom (Čerešník, Gatial' 2014).

Záťaž pre učiteľov predstavuje najmä agresívne správanie starších žiakov, ktoré úplne jednoznačne vyjadruje neprijatie školských pravidiel. To potvrdzujú aj zistenia K. Szijjartovej a D. Malej (2008, In: Juhásová, Debnáriková, 2016), podľa